

БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ У СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

За нестабільності зовнішнього середовища ефективність господарської діяльності підприємства в значній мірі залежить від стану внутрішньо-фірмового планування. При цьому, чим більш динамічним та невизначеним стає середовище діяльності, тим більше порядку має бути на самому підприємстві, тим більше уваги варто приділяти розробленню стратегій та оперативних дій для їх реалізації, тим більше необхідно мати інструмент моделювання, прогнозування і оцінювання фінансових результатів. Тобто, чим вищий рівень невизначеності, тим більшого значення набуває планування.

У сучасних умовах ринкової економіки підприємства у процесі своєї господарської діяльності стикаються з багатьма контрагентами, тому, аби зайняти свою нішу на ринку і успішно працювати, вони мають враховувати багато чинників, що впливають на їх діяльність, а це, в свою чергу, вимагає планування і прогнозування власних кроків. Необхідно точно представляти свої потреби на перспективу не тільки в матеріальних, трудових, інтелектуальних, але і в фінансових ресурсах, що особливо істотно в ринковій економіці. Важливо передбачити і джерела їх отримання, вміти виявляти ефективність використання ресурсів у процесі роботи підприємства. Як наслідок – забезпечення його господарської діяльності, що здійснюється на основі плану, є найважливішим завданням для будь-якого менеджера. Відсутність чіткого плану є незаперечним свідченням незадовільного управління суб'єктом господарювання.

Практична діяльність зарубіжних і вітчизняних підприємств доводить, що недооцінювання планування підприємницької діяльності в умовах ринку, його ігнорування або некомпетентне здійснення призводять до значних економічних втрат і, в кінцевому випадку, до банкрутства.

Планування, як важлива функція управління підприємством вважається об'єктивно необхідним процесом визначення цілей діяльності на певний період і засобом досягнення поставленої мети. Саме планування об'єднує структурні підрозділи підприємства загальною метою діяльності, надає всім процесам односпрямованості та скоординованості. Це дає змогу найбільш повно й ефективно використовувати наявні ресурси, професійно розв'язувати різноманітні управлінські завдання.

Зазначимо, що головною метою функціонування підприємства є

досягнення максимального прибутку при мінімальних витратах. Тому наявність плану сприяє вирішенню цього завдання, визначаючи найбільш вигідні джерела фінансування і раціональні напрями використання коштів, забезпечуючи стійке становища підприємства на ринку. Окремі підприємства здатні домогтися деякого успіху, не витрачаючи великих зусиль на планування. Як зазначають фахівці, планування саме по собі не гарантує успіху, але воно може забезпечити немало важливих і сприятливих чинників для підприємства.

Сучасні темпи зміни і нарощування обсягів знань настільки великі, що планування виступає єдиним способом реального прогнозування майбутніх проблем і можливостей. Планування забезпечує також основу для прийняття ефективних управлінських рішень за умови, що відомо чого організація хоче досягнути. Планування сприяє зниженню ризиків при прийнятті рішень. Планування служить для формулювання і досягнення ключових цілей в межах організації.

Оскільки планування є нормою будь-якої підприємницької діяльності, з розвитком ринку і в Україні необхідність планування бізнесу стала очевидною. Бізнес-план виступає як об'єктивна оцінка результатів ринкової діяльності компанії і, в той же час, як необхідний інструмент проектно-інвестиційних рішень відповідно до потреб ринку. У плані характеризуються основні аспекти комерційного підприємства, аналізуються проблеми, з якими воно стикається, і визначаються шляхи і методи їх вирішення. Отже, бізнес-план виступає одночасно в якості пошукової, науково-дослідницької та проектної роботи.

Зауважимо, що бізнес-план є основою управління не тільки конкретним комерційним проектом, але і підприємством загалом. Завдяки бізнес-плану у керівника з'являється можливість поглянути на підприємство з боку. Сам процес розроблення бізнес-плану, що включає аналіз економічних і організаційних питань, постійно спонукає мобілізуватися. Метою такого плану може бути отримання кредиту, залучення інвестицій, визначення стратегічних і тактичних орієнтирів підприємства, оцінювання його ринкового становища, досягнення необхідних результатів за обсягами збуту продукції тощо. Реалізація функцій бізнес-планування об'єктивно зачіпає необхідність врахування основ інвестування, адже як правило, бізнес-план пов'язаний з реалізацією будь-якого проекту, який передбачає вкладення коштів. У зв'язку з цим повинні бути досліджені питання фінансування бізнес-проекту, в тому числі визначення необхідного обсягу вкладень, способів фінансування.

Отже, бізнес-планування варто розглядати як дієвий інструмент сучасного менеджменту, завдяки якому підприємства можуть визначити